

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Catan Liliana,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Mîrzâncu Aurelia în numele inculpatului Galii Dumitru, prin care a fost solicitată casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

*Galii Dumitru XXXXX, născut la
XXXXX.*

Termenul de judecare:

prima instanță: 01.07.2016 – 26.03.2018

instanța de apel: 30.08.2018 – 25.10.2018

instanța de recurs ordinar: 07.06.2019 – 18.07.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul central din 26 martie 2018, Galii Dumitru a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), art. 190 alin. (2) lit. c), art. 190 alin. (2) lit. c), art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal, fiind condamnat cu stabilirea pedepselor:

- pe art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal – 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării banilor și bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani;

- pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal – 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării banilor și bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani;

- pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal - 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de

dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării banilor și bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani;

- pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal - 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării banilor și bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Galii Dumitru ia fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării banilor și bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 85 alin. (1), (2) Cod penal, la pedeapsa stabilită se a fost adăugat partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Bălți din 15.04.2014, fiindu-i stabilită lui Galii Dumitru pedeapsa definitivă de 13 (treisprezece) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării banilor și bunurilor materiale pe un termen de 4 (patru) ani.

Termenul executării pedepsei stabilite lui Galii Dumitru urmând a fi calculat din 26 martie 2018, cu includerea în acest termen a perioadei aflării lui Galii Dumitru în stare de arest preventiv și termenul deja executat de la 07.02.2012 până la 01.06.2013 și de la 16.03.2016 până la 26.03.2018.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Acțiunea civilă înaintată de Muler Vitali către Galii Dumitru a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Galii Dumitru în beneficiul lui Muler Vitali suma de 11 000 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 3000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 14 000 (paisprezece mii) lei. În rest, cererea lui Muler Vitali a fost respinsă ca nefondată.

Acțiunea civilă înaintată de ÎCS „Easy Credit” SRL către Galii Dumitru a fost admisă integral, dispunându-se încasarea de la Galii Dumitru în beneficiul ÎCS „Easy Credit” SRL suma de 7999 (șapte mii nouă sute nouăzeci și nouă) lei și 00 bani cu titlu de prejudiciu material.

A fost dispusă încasarea de la Galii Dumitru în beneficiul lui Tanas Andrei, a sumei de 39798 (treizeci și nouă mii șapte sute nouăzeci și opt) lei, cu titlu de prejudiciu material.

A fost dispusă încasarea de la Galii Dumitru în beneficiul lui Coțaga Eduard a sumei de 2880 (două mii opt sute optzeci) lei, cu titlu de prejudiciu material.

A fost dispusă încasarea de la Galii Dumitru în beneficiul lui Iurcu Tatiana a sumei de 20340 (douăzeci mii trei sute patruzeci) lei, cu titlu de prejudiciu material.

A fost dispusă încasarea de la Galii Dumitru în beneficiul lui Mărgineanu Valeria a sumei de 20340 (douăzeci mii trei sute patruzeci) lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Galii Dumitru la XXXXX, aproximativ la orele 17:00 min., acționând prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul investirii unei sume de bani în afacere avantajoasă din care va obține profit, în timp ce se afla pe XXXXX, a primit de la Tanas Andrei suma împrumutată de 1800 euro, luați la indicația lui Galii Dumitru de la Sîrbu Grigore, care conform cursului oficial al BNM constituie suma de 39798 lei MDL, în schimbul căreia Tanas Andrei a gătat automobilul de model „XXXXX, la preț de 6500 euro, prin care acțiuni Tanas Andrei a fost deposedat de suma de 1800 euro, care pentru acesta constituie o pagubă materială considerabilă.

Tot el, Galii Dumitru, continuând intenția sa, pe parcursul lunii XXXXX, aflându-se pe XXXXX, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, sub pretextul de a vinde un telefon mobil de model „iPhone 6” a primit de la Muler Vitali bani în rate, în sumă totală de 11 000 lei, după care neonorându-și obligațiunile asumate, a însușit banii, astfel cauzându-i lui Muler Vitali o daună materială în sumă totală de 11000 lei ceia ce pentru el constituie proporții considerabile.

Tot el, Galii Dumitru, continuând intenția sa, la XXXXX, pe parcursul zilei, acționând cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane, aflându-se în fața magazinului „XXXXX, unde prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de a procura în rate din numele lui Coțaș Eduard, telefonul mobil de model „HTC Desire 320”, fapt pentru care va fi remunerat ca intermediar cu supra prețul acestui telefon, Galii Dumitru, ca rezultat al încheierii contractului de vânzare a acestui telefon în rate, a primit de la Coțaș Eduard, telefonul mobil de model „HTC Desire 320” în valoare de 2880 lei, pe care l-a însușit, neonorându-și obligațiile de achitare promise, prin ce a cauzat părții vătămate Coțaș Eduard o pagubă materială considerabilă.

Tot el, Galii Dumitru, continuând intenția sa, la XXXXX, acționând cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane, convingându-o pe Iurcu Tatiana de a procura din numele ei telefonul mobil de model „Iphone 6s Plus”, au mers împreună la reprezentanța XXXXX, unde din numele lui

Iurcu Tatiana s-a întocmit un contract de procurare în rate a telefonului mobil de model „Iphone 6s Plus”, nr. de IMEI. XXXXX cu valoarea totală de 25340 lei, Galii Dumitru predându-i lui Iurcu Tatiana suma achitată în avans de 5000 lei, iar telefonul primit, a fost însușit de Galii Dumitru, acțiuni prin care a cauzat lui Iurcu Tatiana un prejudiciu material în sumă totală de 20340 lei, care pentru ea constituie proporții considerabile.

În total Galii Dumitru a însușit bunuri și bani în sumă totală de 74018 lei, ceea ce constituie proporții mari (la data întocmirii rechizitoriului).

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Galii Dumitru a săvârșit escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere acțiuni săvârșite în proporții deosebit mari, infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, (la data întocmirii rechizitoriului).

Galii Dumitru, la XXXXX, intenționat, cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, a convins-o pe cet. Mărgineanu Valeria să procure în credit pe numele acesteia, cu achitarea prețului în rate, în termen de 18 luni, telefonul mobil de model „Iphone 6s Plus 64G” la prețul de 25340 lei, de la compania „XXXXX, asigurând-o că îi va restitui banii. Tot atunci, după procurarea de către cet. Mărgineanu V. a telefonului menționat, pentru realizarea intenției sale infracționale și în vederea menținerii încrederii părții vătămate, cet. Galii Dumitru i-a transmis 5000 lei în calitate de prima rată pentru telefonul procurat, după ce, primindu-l de la Mărgineanu V., aflându-se pe bd XXXXX, l-a însușit, fără a achita în continuare ratele creditului, prin ce i-a cauzat părții vătămate o daună în proporții considerabile în sumă de 20340 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Galii Dumitru a săvârșit escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune săvârșită cu cauzarea daunelor în proporții considerabile, infracțiune prevăzută de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Galii Dumitru, în perioada de timp de la XXXXX, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se în XXXXX sub pretextul inițierii unei afaceri, a însușit de la Pelipețkii Evghenii, mijloace bănești în sumă de 1500 euro, care conform cursului oficial al BNM constituie suma de 33 990 lei, un televizor de marcă „Sony”, în valoare de 4000 lei, și un calculator de marcă „Flatron”, în valoare de 5000 lei, ulterior a dispărut într-o direcție necunoscută. Prin ce, părții vătămate, Pelipețkii Evghenii, i-a fost pricinuită o daună materială în proporții considerabile, în sumă de 42 990 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Galii Dumitru a săvârșit escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea daunelor în proporții considerabile, infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal RM.

Galii Dumitru, având o stare materială nefavorabilă și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane în vederea îmbunătățirii situației materiale, după un plan bine chibzuit, profitând de faptul că a locuit temporar împreună cu Dîrul Gheorghe, într-o cameră la Căminul n. 3 situat pe XXXXX, a intrat în posesia copiei buletinului de identitate pe numele acestuia. Astfel, în vederea realizării planului infracțional avut, la XXXXX, la oră nestabilită de organul de urmărire penală, Galii Dumitru, s-a deplasat în centrul comercial amplasat pe XXXXX, și prezentându-se ca cet. Dîrul Gheorghe, folosindu-se de datele personale consemnate în buletinul acestuia și prezentând copia buletinului de identitate anterior dobândită, prin înșelăciune a încheiat contractul de împrumut nr XXXXX", în urma cărui fapt, cunoscând că nu va restitui mijloacele bănești conform clauzelor contractuale, ilegal a primit în dispoziție telefonul mobil de model "Samsung Galaxy A5", în valoare de 7999 lei, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii. În rezultatul acțiunilor ilegale comise de Galii Dumitru, părții vătămate Î.C.S."Easy Credit" i-au fost cauzate daune materiale în proporții considerabile în sumă totală de 7999 lei. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Galii Dumitru a săvârșit escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea daunelor în proporții considerabile, infracțiune prevăzută de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Galii Dumitru, prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru primă instanță, fără a indica careva motive.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2018, apelul inculpatului a fost admis, casată sentința în latura penală, și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Galii Dumitru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa - închisoare 2 (doi) ani;

Galii Dumitru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolul 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa - închisoare 2 (doi) ani;

Galii Dumitru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa - închisoare 2 (doi) ani;

Galii Dumitru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa - închisoare 2 (doi) ani;

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, Galii Dumitru a fost pedepsit cu închisoare la 4 (patru) ani și, în conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, a fost adăugat parțial la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Bălți din 15 aprilie 2014, Galii Dumitru fiind pedepsit definitiv cu închisoare la 12 (douăsprezece) ani în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării banilor și bunurilor materiale pe termen de 3 (trei) ani.

Termenul executării pedepsei stabilit inculpatului Galii Dumitru urmând a fi calculat din 25 octombrie 2018 cu includerea timpului reținerii și arestării preventive: din 07 februarie 2012 până la 01 iunie 2013 și din 16 martie 2016 până la 25 octombrie 2018.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și, respectiv, nu au fost constatate încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate.

Analizând apelul declarat de către inculpat, instanța de apel a notat că apelantul nu a fost de acord cu sentința atacată, însă, contrar prevederilor art. 405 Cod de procedură penală, nu a invocat careva motive și cerințe. Totodată, inculpatul a refuzat să se prezinte în ședința de judecată în apel, pentru a-și concretiza motivele și cerințele.

Examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei, conform cerințelor din art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a apreciat că există temei de a interveni în sentință, constatând în ședința instanței de apel următoarea faptă:

Galii Dumitru la XXXXX, aproximativ la orele XXXXX., acționând prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul investirii unei sume de bani în afacere avantajoasă din care va obține profit, în timp ce se afla pe

XXXXX, a primit de la Tanas Andrei suma împrumutată de 1800 euro, luați la indicația lui Galii Dumitru de la Sîrbu Grigore, care conform cursului oficial al BNM constituie suma de 39798 lei MDL, în schimbul căreia Tanas Andrei a gajat automobilul de model „XXXXX, la preț de 6500 euro, prin care acțiuni Tanas Andrei a fost deposedat de suma de 1800 euro care pentru acesta constituie o pagubă materială considerabilă. Tot el, Galii Dumitru, continuând intenția sa, pe parcursul lunii decembrie 2015, aflându-se pe XXXXX, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, sub pretextul de a vinde un telefon mobil de model „iPhone 6” a primit de la Muler Vitali bani în rate, în sumă totală de 11 000 lei, după care neonorându-și obligațiunile asumate, a însușit banii, astfel cauzându-i lui Muler Vitali o daună materială în sumă totală de 11000 lei ceea ce pentru el constituie proporții considerabile.

Tot el, *Galii Dumitru*, continuând intenția sa, la XXXXX, pe parcursul zilei, acționând cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane, aflându-se în fața magazinului „XXXXX, unde prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de a procura în rate din numele lui Coțaș Eduard, telefonul mobil de model „HTC Desire 320”, fapt pentru care va fi remunerat ca intermediar cu supra prețul acestui telefon, Galii Dumitru, ca rezultat al încheierii contractului de vânzare a acestui telefon în rate, a primit de la Coțaș Eduard, telefonul mobil de model „HTC Desire 320” în valoare de 2880 lei, pe care l-a însușit, neonorându-și obligațiile de achitare promise, prin ce a cauzat părții vătămate Coțaș Eduard Andronic o pagubă materială considerabilă. Tot el, Galii Dumitru, continuând intenția sa, XXXXX, acționând cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane, convingându-o pe Iurcu Tatiana de a procura din numele ei telefonul mobil de model „iPhone 6s Plus”, au mers împreună la reprezentanța XXXXX, unde din numele lui Iurcu Tatiana s-a întocmit un contract de procurare în rate a telefonului mobil de model „iPhone 6s Plus”, nr. de IMEI. XXXXX cu valoarea totală de 25 340 lei, Galii Dumitru predându-i lui Iurcu Tatiana suma achitată în avans de 5000 lei, iar telefonul primit, a fost însușit de Galii Dumitru, acțiuni prin care a cauzat lui Iurcu Tatiana un prejudiciu material în sumă totală de 20 340 lei, care pentru ea constituie proporții considerabile.

În total Galii Dumitru a însușit bunuri și bani în sumă totală de 74018 lei, ceea ce constituie proporții considerabile.

Galii Dumitru, la XXXXX, intenționat, cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, a convins-o pe cet. Mărgineanu Valeria să procure în credit pe numele acesteia, cu achitarea prețului în

rate, în termen de 18 luni, telefonul mobil de model „iPhone 6s Plus 64G” la prețul de 25340 lei, de la compania „XXXXX”, asigurând-o că îi va restitui banii. Tot atunci după procurarea de către Mărgineanu V. a telefonului menționat, pentru realizarea intenției sale infracționale și în vederea menținerii încrederii părții vătămate, Galii Dumitru i-a transmis 5000 lei în calitate de prima rată pentru telefonul procurat, după ce, primindu-l de la Mărgineanu V., aflându-se pe XXXXX, l-a însușit, fără a achita în continuare ratele creditului, prin ce i-a cauzat părții vătămate o daună în proporții considerabile în sumă de 20340 lei.

Galii Dumitru, în perioada de timp de la XXXXX, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se în XXXXX, sub pretextul inițierii unei afaceri, a însutit de la Pelipețkii Evghenii, mijloace bănești în sumă de 1500 euro, care conform cursului oficial al BNM constituie suma de 33990 lei, un televizor de marcă „Sony”, în valoare de 4000 lei, și un calculator de marcă „Flatron”, în valoare de 5000 lei, ulterior a dispărut într-o direcție necunoscută. Prin ce, părții vătămate, Pelipețkii Evghenii, i-a fost pricinuită o daună materială în proporții considerabile, în sumă de 42990 lei

Galii Dumitru, având o stare materială nefavorabilă și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane în vederea îmbunătățirii situației materiale, după un plan bine chibzuit, profitând de faptul că a locuit temporar împreună cu Dîrul Gheorghe, într-o cameră din XXXXX, a intrat în posesia copiei buletinului de identitate pe numele acestuia cu nr. seriei XXXXX. Astfel, în vederea realizării planului infracțional avut, la XXXXX, la oră nestabilită de organul de urmărire penală, Galii Dumitru, s-a deplasat în centrul comercial amplasat pe str. XXXXX, și prezentându-se ca cet. Dîrul Gheorghe, folosindu-se de datele personale consemnate în buletinul acestuia și prezentând copia buletinului de identitate anterior dobândită, prin înșelăciune a încheiat contractul de împrumut nr. 905835751 cu Î.C.S. „Easy Credit”, în urma cărui fapt, cunoscând că nu va restitui mijloacele bănești conform clauzelor contractuale, ilegal a primit în dispoziție telefonul mobil de model „Samsung Galaxi A5”, în valoare de 7999 lei, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii. În rezultatul acțiunilor ilegale comise de Galii Dumitru, părții vătămate Î.C.S. „Easy Credit” i-au fost cauzate daune materiale în proporții considerabile în sumă totală de 7999 lei.

În urma constatării faptelor, instanța de apel a concluzionat că vinovăția inculpatului Galii Dumitru în săvârșirea infracțiunilor constatate a fost dovedită conform probatoriului administrat în procesul de judecată,

probele fiind admisibile, dat fiind că sunt administrate în conformitate cu Codul de procedură penală, aceste probe fiind: declarațiile lui Galii Dumitru prezentate la faza de urmărire penală cât și cele în prima instanță; declarațiile părții vătămată Tanas Andrei (vol. VI, f. d. 75-78); declarațiile părții vătămată Muler Vitalie (vol. VI, f. d. 73-74); - declarațiile părții vătămată Coțaga Eduard (vol. 70-72); declarațiile părții vătămată Mărgineanu Valeria (vol. VI, f. d. 68-69); - declarațiile părții vătămată Iurcu Tatiana (vol. VI, f. d. 66-67); declarațiile părții vătămată Pelipețkii Evghenii (vol. VI, f. d. 86-88); declarațiile reprezentantului legal al părții vătămată ÎCS „Easy Credit” SRL, Cebotari Alexandru (vol. VI, f. d. 96-97); declarațiile martorului Botnariuc Eugeniu (vol. VI, f. d. 79-81); declarațiile martorului Sîrbu Grigorii (vol. VI, f. d. 92-93); declarațiile martorului Berechelea Vladislav (vol. VI, f. d. 89-91); declarațiile martorului Bîrliba Ciprian (vol. VI, f. d. 84-85); declarațiile martorului Popa Nicolae (vol. VI, f. d. 82-83); declarațiile martorului Dîrul Gheorghe (vol. VI, f. d. 96-99); declarațiile martorului Donica Sergiu (vol. VI, f. d. 100-101); procesul-verbal de confruntare din 25 aprilie 2016 între învinuitul Galii D. și martorul Botnariuc E. (vol. I, f. d. 124-126); procesul-verbal de confruntare din 25 aprilie 2016 între învinuitul Galii D. și bănuitul Sîrbu G. (vol. I, f. d. 127-129); procesul-verbal de confruntare din 18 aprilie 2016 între partea vătămată Tanas A. și învinuitul Galii D. (vol. I, f. d. 130-132); procesul-verbal de ridicare din 02 martie 2016, prin care de la Sîrbu G. a fost ridicat automobilul de model Renault Megane (vol. I, f. d. 115-116); copia recipisei de angajare a realizării automobilului de model Renault Megane (vol. I, f. d. 154); copia recipisei de împrumut a sumei de 2000 euro de către Tanas A. de la Gîrbu G. (vol. V, f. d. 72); circumstanțele indicate în confruntarea dintre partea vătămată Muler V. și bănuitul Galii D., prin care partea vătămată a indicat că Galii D. i-a sustras suma de 11000 lei (vol. I, f. d. 223-225); circumstanțele indicate în confruntarea dintre martorul Dîrul Gh. și bănuitul Galii D., prin care martorul a indicat că Galii D. a primit bani de la Muler V. (vol. I, f. d. 226-227); conținutul plângerii cet. Coțaga E. (vol. I, f. d. 10); contractul de procurare în rate a telefonului mobil și chitanța anexă, prin care se atestă că la 25 decembrie 2015 Coțaga E. a procurat în rate telefonul mobil „HTC Desire 320” (vol. I, f. d. 19-32); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei, prin care Coțaga E. l-a recunoscut pe Galii D. ca fiind persoana care l-a înșelat și i-a sustras telefonul mobil (vol. I, f. d. 37-38); procesul-verbal de ridicare a obiectului din 30 mai 2016 (vol. II, f. d. 38); procesele-verbale de examinare a obiectelor cu tabel fotografic (vol. II, f. d. 29, 39- 40); procesul-verbal de examinare a descifrărilor telefonice, prin

care s-a stabilit că în telefonul însușit în perioada 03 februarie 2016 – 04 mai 2016 a fost activă cartela cu nr. 061124232 ce aparține lui Botnariuc E. (vol. V, f. d. 32); contractul de procurare în rate a telefonului mobil și chitanța anexă, prin care se atestă că la 03 februarie 2016 Iurcu T. a procurat în rate telefonul mobil „iPhone 6S Plus” în valoare de 25340 lei, cu achitarea sumei în avans de 5000 lei (vol. V, f. d. 19-20); procesul-verbal de confruntare din 21 septembrie 2016 dintre partea vătămată Pelipețkii E. și bănuitul Galii D., prin care partea vătămată a confirmat declarațiile date în cadrul audierii în calitate de parte vătămată, iar bănuitul Galii D. a declarat că: „ ... este de acord parțial cu declarațiile părții vătămate, și că de la Evghenii careva mijloace bănești sau televizoare și calculatoare nu a luat, a luat de la Vlad ca împrumut suma de 200 euro.” (vol. IV, f. d. 45-46); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 18 martie 2016, prin care martorul Donica S. l-a recunoscut pe Galii D. (vol. III, f. d. 32); procesul-verbal de ridicare din 24 februarie 2016, prin care a fost ridicat contractul de împrumut nr. 905835751 (vol. III, f. d. 15); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din XXXXX, prin care martorul Donica S., nu l-a recunoscut pe Dîrul Gh. (vol. III, f.d. 56); - mijloacele materiale de probă: contractul de împrumut nr. XXXXX din 23 decembrie 2015; informația standard privind creditul pentru consumatori; copia buletinului cet. Dîrul Gheorghe; factura fiscală XXXXX din 23 decembrie 2015; explicația cet. Dîrul Gh. (vol. III, f. d. 60-69); procesul-verbal de ridicare din 25 aprilie 2016 (vol. III, f. d. 106); informația furnizată de SRL „ALO”, potrivit căruia telefonul mobil în cauză are nr. de IMEI XXXXX (vol. III, f. d. 107); procesul-verbal de ridicare din 29 iunie 2016, potrivit căruia de la martorul Ciobanu I. a fost ridicat telefonul mobil de model „Samsung Galaxy A5” cu nr. de IMEI XXXXX (vol. III, f. d. 122); procesul-verbal de examinare din 29 iunie 2016, tabelul fotografic și ordonanța de recunoaștere a corpurilor delictive la cauza penală, prin care a fost recunoscut drept corp delict și anexat la cauză telefon mobil de model Samsung Galaxy A5 cu nr. XXXXX (vol. III f. d. 123-125).

Instanța de apel a conchis că respectivele probe demonstrează comiterea de către Galii Dumitru a escrocheriilor însă, analizând conținutul normei penale prevăzute la art. 190 Cod penal, până și după modificările efectuate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, a notat că lit. c) din alin. (2) a fost abrogată, iar indicele calificativ „daune considerabile” se cuprinde în alin. (1).

Prin infracțiuni, inculpatul a cauzat daune considerabile în mărimi care, raportate la prevederile art. 190 Cod penal modificat prin Legea nr.

179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, constituie infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal, iar potrivit art. 10 alin. (1) Cod de procedură penală, legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că efectul retroactiv asupra situației stabilite în cauză, impune recalificarea faptelor inculpatului din art. 190 alin. (2), lit. c), în art. 190 alin. (1) Cod penal.

Examinând probatoriul sub aspectul concludenței, pertinentei și utilității probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța de apel a considerat că faptele inculpatului pe toate episoadele constituie infracțiuni prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, fiind săvârșite de inculpatul Galii Dumitru.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1), 190 alin. (1), 190 alin. (1) și 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a menționat că a luat în considerație prevederile art. 7, 61, 75, 84 alin. (1), 85 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și de faptul, că printre altele, pedeapsa are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, concluzionând la caz că oportună și rezonabilă este pedeapsa prevăzute de lege – închisoare, iar temeiuri pentru aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege nu au fost constatate, stabilind și faptul că inculpatul nu cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, existând restricția prevăzută la articolul 10 alin. (1), lit. k) - nu se aplică amnistia persoanei care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărit.

La fel, instanța de apel a menționat că, prin modificările legislative operate la art. 190 Cod penal, nu sunt excluse componentele de infracțiuni cuprinse în acest articol, fiind păstrate conceptul, conținutul și natura juridică a escrocheriei, precum și limitele de pedeapsă prevăzute de sancțiunea normei respective. Abuzul de încredere, alături de înșelăciune, reprezintă modalități de realizare a laturii obiective a infracțiunii de escrocherie. Prin intermediul înșelăciunii și/sau abuzului de încredere inculpatul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței părții

vătămate care, cedând bunurile sale (banii) inculpatului, presupune, în mod eronat, că ultimul este îndreptățit a le lua. Aceste modalități, cu conținut general și abstract, sunt înlocuite cu altele mai concrete și mai clare: a) inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase și b) inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca mincinoasă a unei fapte adevărate. Astfel, modalitățile escrocheriei sunt prezente atât în legea veche, cât și cea nouă, fiind îndreptate: în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile. În atare situație, metodele de comitere a escrocheriei, prevăzute de legea veche: înșelăciunea sau abuzul de încredere, se păstrează în legea nouă, fiind precizate, prin redactare legislativă.

5. Decizia motivată a instanței de apel, pronunțată la **27 noiembrie 2018**, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Galii Dumitru, la **29 noiembrie 2018**, prin care, invocând în calitate de temeii prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 4)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

5.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul Mîrzîncu Aurelia a menționat că:

- prima instanță și instanța de apel au examinat cauza în lipsa inculpatului;

- a fost neîntemeiată soluția privind examinarea cauzei în absența inculpatului care a fost lipsit de dreptul de a depune un apel motivat;

- instanța de apel nu a respectat principiile de bază care reglementează desfășurarea unui proces echitabil, nu a fost dată o apreciere justă a probelor, cauza urmând a și rejudecată în ordine de apel.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care a susținut dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează

hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

După cum rezultă din conținutul recursului, avocatul Mîrzâncu Aurelia în numele inculpatului Galii Dumitru, semnaleză faptul că, instanța de apel a examinat apelul părții apărării în lipsa inculpatului Galii Dumitru, care urma a prezenta în ședința de judecată din 25 octombrie 2018, un apel motivat după ce a primit traducerea sentinței în limba pe care o posedă.

Astfel, Colegiul penal lărgit verificând argumentele recurentului și cursul procesului de judecată în instanța de apel, consideră justificată incidența temeiului de drept pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când judecata a avut loc fără participarea procurorului, *inculpatului*, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, *când participarea lor era obligatorie potrivit legii*.

Examinând argumentele recursului prin prisma temeiului de casare stabilit, Colegiul penal lărgit constată că acesta și-a găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din considerentele ce urmează.

Conform art. 412 alin. (3) Cod de procedură penală, judecarea apelului se face cu citarea părților și înmânarea copiilor de pe apel.

Conform art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță.

În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept

care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, au fost ignorate la judecarea cauzei de către instanța de apel.

La acest capitol, instanța de recurs ține să menționeze, că asigurarea dreptului la apărare este una din garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei cu respectarea principiului contradictorialității, întrucât participarea inculpatului în procesul penal asigură protejarea drepturilor și libertăților prevăzute de lege și contribuie la cercetarea obiectivă, sub toate aspectele și multilaterală a cauzei, ultimul având acces deplin la procesul de înfăptuire a actului de justiție în privința sa.

Potrivit art. 321 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol la alin. (2), precum sunt: 1) când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță; 2) când inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui sau de administrația locului de detenție a acestuia; 3) examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa.

Colegiul penal lărgit, conchide că eroarea instanței de apel constă în faptul că, neavând un temei legal din cele prevăzute de art. 321 alin. (2) Cod de procedură penală, a purces la judecarea fondului cauzei în lipsa inculpatului Galii Dumitru participarea căruia era obligatorie reieșind atât din categoria infracțiunilor incriminate, cât și din prevederile art. 66 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală potrivit cărora inculpatul are dreptul să participe la judecarea cauzei în privința sa, iar acest drept creează obligația instanței a asigura prezența acestuia la judecarea cauzei, cu atât mai mult că inculpatul Galii Dumitru este vorbitor de limbă rusă, a beneficiat de serviciile interpretului în prima instanță și după ce a luat cunoștință cu sentința în limba pe care o posedă urma să prezinte un apel motivat, solicitând pentru prima oară amânarea examinării din motive de sănătate, iar instanța de apel prin dispunerea judecării în lipsa inculpatului a admis o eroare gravă de fapt ce nu poate fi reparată de instanța de recurs ordinar, impunându-se astfel casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel în ședința din 25 octombrie 2018, nu și-a motivat nici într-un fel soluția privind posibilitatea judecării cauzei în lipsa inculpatului, cu toate că avocatul participant a considerat imposibilă examinarea, iar instanța de apel nu

dispunea de efectuarea tuturor măsurilor posibile pentru asigurarea prezenței inculpatului Galii Dumitru în ședința de judecă.

Instanța de recurs accentuează, că aceste aspectele privind participarea inculpatului la judecarea propriei cauze penale, urma a fi verificat de către instanță cu deosebită atenție, inclusiv prin prisma art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care garantează dreptul persoanei acuzate de a participa în mod efectiv la procesul său penal. Acesta include, *inter alia*, nu doar dreptul de a fi prezent, ci și dreptul de a asculta și de a urmări procesul. Acest drept face parte din esența conceptului procedurii contradictorii și poate fi dedus din garanțiile prevăzute de articolul 6 § 3 - „să se apere el însuși”, „să întrebe sau să solicite audierea martorilor” și „să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere”.

Drept urmare, se atestă că instanța de apel în mod pripit a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului, or, instanța nu a pus în executare toate mijloacele posibile pentru asigurarea prezenței inculpatului Galii Dumitru la judecarea cauzei, lipsind careva temeuri legale în acest sens, cu atât mai mult că ultimul se află în custodia statului.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit menționează că la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să execute indicațiile instanței de recurs, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în cererile de apel, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Mîrzâncu Aurelia în numele inculpatului Galii Dumitru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui *Galii Dumitru XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 15 august 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Catan Liliana